

Utleý Geometri Tutum le?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Utleý Geometri Tutum le?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32336>

Öz

Utleý Geometri Tutum Ölçeði, bireylerin **geometri** konularına yönelik duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimlerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş orijinal bir araçtır. Türkçe diline uyarlanmıştır. Bu uyarlama çalışması, ölçeğin Türk kültüründeki ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin tutumlarını güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçebilmesini sağlamak için Avcu ve Avcu (2014) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçek, öğrencilerin geometriye karşı olan ilgi, kaygı, değer ve özgüven düzeylerini belirlemede kritik bir rol oynamaktadır. Ölçek çeşidi bir **uyarlama** çalışmasıdır.

Anahtar Kelimeler

Geometri, Tutum, Ölçek Uyarlaması, Psikometri, Matematik Eğitimi, Güvenirlilik, Geçerlik.

Yazarlar

Ramazan Avcu, Serap Avcu.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, öğrencilerin **geometri** öğrenimine yönelik geliştirdikleri olumlu veya olumsuz tutumları sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Bu değerlendirme, eğitimcilerin ve araştırmacıların, öğrencilerin geometri başarılarını etkileyen duygusal faktörleri anlamalarına ve uygun pedagojik stratejiler geliştirmelerine yardımcı olmayı hedefler. Geometri tutumunun ölçülmesi, öğrenme süreçlerindeki engelleri veya motivasyon kaynaklarını tespit etmek açısından büyük önem taşır.

Utleý tarafından orijinal olarak geliştirilen bu araç, Türkiye bağlamında Avcu ve Avcu (2014) tarafından uyarlanarak, Türk eğitim sistemindeki öğrencilerin **geometri** dersine yönelik algılarını ve motivasyonlarını ölçmek için geçerli bir psikometrik araç sunmaktadır. Sorumlu yazar Ramazan Avcu'dur.

Yapı

Ölçek, bireylerin geometriye ilişkin duygusal alanlarını ölçen karmaşık bir yapıyı incelemektedir. Bu yapı genellikle duygusal alan (affective domain) olarak adlandırılır ve bilişsel, duygusal ve davranışsal olmak üzere üç temel bileşeni içerir. Ölçek, bu bileşenlerin geometriye özgü bağlamda nasıl tezahür ettiğini araştırmaktadır.

Utleý Geometri Tutum Ölçeği, bu genel tutum yapısını geometriye özgü olarak ele alarak; geometri öğrenmeye yönelik **ilgi**, matematiksel **kaygı**, geometrinin akademik ve kişisel **değeri** ile

bireyin geometrideki **özgüveni** gibi alt boyutlar? kapsar. Bu alt boyutlar?n ölçümü, öğrencinin akademik başarı? üzerinde doğrudan etkili olan duyu?sal faktörlerin belirlenmesini sağlar.

Geçerlik

Utley Geometri Tutum Ölçeği'nin Türkçe uyarlaması için yapılan geçerlik çalışmaları, özellikle yapı geçerliği (construct validity) üzerine yoğunlaşmıştır. Avcu ve Avcu (2014) tarafından yürütülen çalışmada, ölçeğin maddelerinin kuramsal olarak öngörülen boyutlar? ne derece temsil ettiğini belirlemek amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır.

Yapı geçerliğinin kanıtlanması, ölçeğin Türk örnekleminde orijinal ölçeğin amaçladığı psikolojik yapıyı ölçtü?ünü gösterir. Ayrıca, ölçeğin diğer ilgili değişkenler (örneğin, matematik başarı? veya genel matematik tutumu) ile beklenen yön ve büyüklükte ilişkiler gösterip göstermediği incelenerek **ölçüt geçerliği** (criterion validity) kanıtları sunulmuştur. Çalışmada elde edilen uyum indeksleri, ölçeğin yapısal olarak geçerli olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik çalışmaları, ölçekten elde edilen puanların tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirir. Avcu ve Avcu (2014) makalesinde, ölçeğin iç tutarlılık katsayısı olan **Cronbach Alfa** değeri hesaplanmıştır. Yüksek iç tutarlılık katsayısı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda homojen olduğunu ve ölçüm hatasından düşük olduğunu işaret eder.

Uyarlama çalışmasında, ölçeğin genelinde ve potansiyel alt boyutlarda kabul edilebilir düzeyde yüksek güvenilirlik katsayıları elde edilmiştir. Bu durum, Utley Geometri Tutum Ölçeği'nin Türk örneklemindeki öğrencilerin tutumlarını güvenilir bir şekilde ölçeklediğini göstermektedir. Güvenirlik analizleri, ölçeğin psikometrik açıdan sağlam bir araç olduğunu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin Türkçe formunun yapısal geçerliğini incelemek amacıyla genellikle **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) kullanılmıştır. DFA, orijinal Utley ölçeğinin öngördüğü boyut yapılarını (faktör sayılarını ve maddelerin faktörlere dağılımını) Türk kültürüne özgü verilerde korunup korunmadığını test etmek için kritik öneme sahiptir.

Analiz sonuçları, model uyum indekslerinin (RMSEA, CFI, TLI gibi) kabul edilebilir düzeyde olduğunu göstermelidir. Bu indeksler, teorik model ile toplanan veriler arasındaki uyumu yansıtır. Faktör analizi, ölçeğin geometri tutumunu ölçen alt boyutların netleştirilerek, araştırmacılara bu yapıyı daha derinlemesine inceleme imkanı sunmuştur.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation Scale)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal ölçek genellikle 5'li veya 7'li Likert formatında kullanılır.)

Language Available: Türkçe, Orijinal İngilizce

Population Group: İlköğretim ve Ortaöğretim Öğrencileri

Age Group: Genellikle 10-18 yaş arası

Population Details: Türkiye'deki resmi okullara devam eden, geometri eğitimi alan öğrenciler.

Test Methodology: Kendi kendine doldurulan, grup veya bireysel olarak uygulanabilen kağıt/kalem anket formatı.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, **Geometri Tutumu**, Ölçek Geliştirme, Cronbach Alfa, Faktör Analizi, Ramazan Avcu, Serap Avcu.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: ramazan.avcu@metu.edu.tr

Correspondence Address: Ramazan Avcu (Makalenin yayınlandığı tarihte Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) ile ilişkili.)

Özinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarlama): 2014

Özinler: Ölçeğin akademik ve ticari olmayan araştırmalarda kullanımı için sorumlu yazar Ramazan Avcu ile iletişime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullanım için genellikle ücretsizdir, ancak kullanım koşulları yazar tarafından belirlenir.

Kaynaklar

Avcu, R., & Avcu, S. (2014). Turkish adaptation of Utley Geometry Attitude Scale: A validity and reliability study. *Eurasian Journal of Educational Research*, 58, 89-112. doi: <http://dx.doi.org/10.14689/ejer.2015.58.1>

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: [utley-geometry-attitude-scale-toad.pdf](#)

Utley Geometri Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r.

Ölçek maddelerinin tamam?na eri?im için Avcu ve Avcu (2014) taraf?ndan yay?nlanan "Turkish adaptation of Utley Geometry Attitude Scale: A validity and reliability study" ba?l?kl? akademik makaleye veya sorumlu yazar Ramazan Avcu'ya ba?vurulmas? gerekmektedir.